

L'instant més precís

A l'Espai del Palau de la Virreina de Barcelona s'acaba d'inaugurar una exposició on s'apleguen més de dues-centes fotografies, que són un itinerari per la història del fotoperiodisme a Catalunya de 1886 a 1977.

La mostra conté des del primer reportatge aparegut a la premsa el febrer del 1885, en el setmanari barceloní *La Il·lustración*, pionera en l'ús de la tipografia que possibilitava la impressió d'imatges fotogràfiques, fins a les manifestacions en què es demanava llibertat, amnistia i l'estatut d'autonomia al febrer de 1976, quan una nova generació de fotògrafs va sortir al carrer per registrar l'efervescència política del moment.

Organitzada pel Col·legi de Periodistes, amb l'assessorament del vice-degà Josep Mª Huertas Claveria i dels fotògrafs José Encinas i Antonio Espejo, la mostra segueix uns criteris cronològics a partir dels moments més significatius en l'evolució del fotoperiodisme i que articulen els diferents apartats en què s'estructura l'exposició, com els dedicats a Heribert Mariezcurrena, autor del primer reportatge fotogràfic imprès a la premsa catalana, el de les primeres fotos de premsa (vaga del 1902, enterraments de Mossèn Cinto i del Dr. Robert) d'autors prou coneguts com Mas, Montanés, Rus o Brangulí.

FOTOGRAFIA ESPORTIVA

Un altre apartat prou interessant és el que recull la fotografia esportiva, gràcies al valuós arxiu del Centre Excursionista de Catalunya i altres aportacions que, a través

de les imatges de Cuyàs, Torres, Llorens Blasi o Co i Triola, donen fe de la gran afició esportiva i fotogràfica de principis de segle.

El següent apartat està dedicat als anys vint, quan la fotografia entra definitivament als diaris, com *El Dia Gráfico*, que tenia com a col·laboradors fotògrafs mítics com Merletti, Brangulí o Emilio Pérez de Rozas, mort recentment, i que juntament amb els Segarra, Badosa i Claret formaren l'anomenada generació pre-Leica. Quan aquesta càmera va aparèixer al mercat a principis dels anys trenta, va revolucionar les possibilitats expressives del fotoperiodisme, gràcies a la lleugeresa, la lluminositat i precisió de l'òptica i a l'ús de rodets de 35 mm. que permetria enregistrar desenes d'imatges sense interrupció.

La fotografia de premsa guanyà en espontaneïtat i naturalitat, els enquadraments emfàtics i suggerents substituïren l'estaticisme del *flash* i del trípod. Antoni Campana, un dels millors representants del pictorialisme al nostre país, fou dels primers a passar-se a la Leica; abans ho havia fet Agustí Centelles, un clar exponent de la potencialitat i funcions del periodisme gràfic que posa les bases del fotoperiodisme modern.

Tanquen l'exposició els apartats que es dediquen a la guerra i postguerra, on destaquen les imatges de Compte, Vallmitjana, Pedrola i Pérez

Plaça de Catalunya. Centelles, 1936.

Companyes. Centelles, 1936.

de Rozas; i el que emmarca els anys seixanta i setanta sota el títol "Rutina i renovació", quan sorgiren els Matsats, X. Miserachs, Ubina, Maspons, Colita, etc., seguint el camí obert per Francesc Català-Roca, que repre-

sentà la ruptura respecte a la fotografia feta per encàrrec, sotmesa a les exigències de les empreses periodístiques, per a imposar el reportatge personal i el dret del fotògraf a interpretar la realitat.

Després vingué una nova

generació que, aprofitant les lleis democràtiques, reivindicà l'estatus professional del fotògraf de premsa, (els Encinas, Soteras, Belver, Simó, Gol, Manresa o Salom). També es va crear l'Associació de Fotògrafs de Premsa i

Mitjans de Comunicació, que paradoxalment no ha participat en l'organització d'aquesta entranyable i didàctica mostra sobre la història del fotoperiodisme a Catalunya.

Salvador Rodés

Rambles. Agustí Centelles, 1936.

Sense títol. A. Campià, 1932.

Personatges de la Rambla. Manresa, 1972.

Sense nom. Josep Me Coi, 1912.

Mercat. Francesc Simó, 1976.